

Lieta C-600/23**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2023. gada 2. oktobris

Iesniedzējtiesa:

Cour de cassation (Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 8. septembris

Prasītāja:

Royal Football Club Seraing

Atbildētājas:

Fédération internationale de football association (FIFA)

Union européenne des Sociétés de Football Association (UEFA)

Union Royale Belge des Sociétés de Football Association (URBSFA) ASBL

Piedaloties:

Doyen Sports Investment Limited (lietas dalībniece, kas lūdza pasludināt kopīgu spriedumu)

I. Pamatlietas priekšmets

- 1 Pamatlietas priekšmets ir *Royal Football Club Seraing* prasība pret *Fédération internationale de football association* (Starptautiskā Futbola federācija, *FIFA*), *Union européenne des Sociétés de Football Association* (Eiropas Futbola asociāciju savienība, *UEFA*) un *Union Royale Belge des Sociétés de Football Association* (Beļģijas Karalistes Futbola asociāciju savienība, *URBSFA*), kurā būtībā tiek prasīts atzīt, ka *FIFA* izdotie noteikumi, ar kuriem trešām personām paredzēts aizliegums iegūt īpašumtiesības uz spēlētāju mantiskajām tiesībām (prakse, kas pazīstama kā “*third party ownership*” vai “*third party investment*”) ir

prettiesisks saskaņā ar Savienības tiesībām. Šīs prasības mērķis ir arī zaudējumu atlīdzība, kas paredzēta, lai kompensētu *Royal Football Club Seraing* zaudējumus, kas radušies šā aizlieguma piemērošanas rezultātā. Attiecīgi FIFA Disciplinārā komiteja piemēroja *Royal Football Club Seraing* sankcijas, kuras tika apstiprinātas ar Šveices Sporta šķīrējtiesas nolēmumu, un šo nolēmumu apstiprināja *Tribunal fédéral suisse* (Šveices Federālā tiesa).

II. Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

- 2) Beļģijas *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa) uzskata, ka, lai varētu pieņemt lēmumu pamatlietā, tai saskaņā ar LESD 267. pantu ir jāvērsas Eiropas Savienības Tiesā ar jautājumiem par LES 19. panta 1. punkta un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta interpretāciju, lai noskaidrotu, vai šīs tiesību normas pieļauj ka šķīrējtiesas nolēmumam ir *res judicata* spēks un pierādījuma spēks attiecībā pret trešām personām, ja Savienības tiesību ievērošanu ir pārbaudījusi tādas valsts tiesa, kas nav Savienības dalībvalsts.

III. Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai Līguma par Eiropas Savienību 19. panta 1. punkts kopsakarā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu liedz tādas valsts tiesību normas kā *Code judiciaire belge* (Beļģijas Tiesu kodekss) 24. pants un 171[3]. panta 9. punkts – kurās ir reglamentēts *res judicata* princips, – piemērot attiecībā uz šķīrējtiesas nolēmumu, kura atbilstību Eiropas Savienības tiesībām ir pārbaudījusi tādas valsts tiesa, kas nav Savienības dalībvalsts un kurai nav tiesību uzdot prejudiciālu jautājumu Eiropas Savienības Tiesai?
- 2) Vai Līguma par Eiropas Savienību 19. panta 1. punkts kopsakarā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu liedz tādu valsts tiesību normu – kas piešķir pierādījuma spēku attiecībā pret trešām personām, ja vien trešās personas nepierāda pretējo, – piemērot attiecībā uz šķīrējtiesas nolēmumu, kura atbilstību Eiropas Savienības tiesībām ir pārbaudījusi tādas valsts tiesa, kas nav Savienības dalībvalsts un kurai nav tiesību uzdot prejudiciālu jautājumu Eiropas Savienības Tiesai?

IV. Valsts tiesību normas, uz kurām atsaucas galvenokārt

- 3) Valsts tiesību normas, uz kurām atsaucas, ir šādas.

A. 2004. gada 16. jūlija likums, ar ko izveido Starptautisko privāttiesību kodeksu

– 22. panta 1. punkts:

“Ārvalstu tiesas nolēmums, kas ir izpildāms valstī, kurā tas pieņemts, ir atzīts par pilnībā vai daļēji izpildāmu Beļģijā saskaņā ar 23. pantā minēto procedūru.”

– 26. pants:

“Ārvalstu tiesu nolēmumu pierādījuma spēks

1. §. Ārvalstu tiesas nolēmums Beļģijā ir autentisks attiecībā uz tiesneša konstatējumiem, ja tas atbilst nosacījumiem, kas nepieciešami tā autentiskumam saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kurā tas ir pieņemts. Ārvalstu tiesas izdarītie secinājumi ir atceļami, ciktāl tie radītu ar sabiedrisko kārtību acīmredzami nesavienojamas sekas.

§ 2. Pierādījumus par pretējo ārvalstu tiesas konstatētajiem faktiem var iesniegt ar jebkādiem juridiskiem līdzekļiem.”

B. Tiesu kodekss

– 24. pants:

“Ikvienam galīgajam lēmumam, tiklīdz tas ir pasludināts, piemīt *res judicata* spēks.”

– 28. pants:

“Ikviens lēmums kļūst galīgs, tiklīdz par to vairs nevar celt iebildumus vai iesniegt apelācijas sūdzību, ievērojot likumā paredzētos izņēmumus un neskarot ārkārtas pārsūdzības sekas.”

– 1713. panta 9. punkts:

“Spriedumam ir tāds pats spēks attiecībās starp pusēm kā tiesas nolēmumam.”

V. Pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 4 Pirmā atbildētāja *Fédération internationale de football association* (FIFA) ir saskaņā ar Šveices tiesību aktiem izveidota bezpeļņas asociācija, kuras galvenā mītne atrodas Cīrihē, Šveicē. Tā apvieno nacionālās asociācijas, kas ir atbildīgas par futbola organizēšanu un kontroli savās valstīs.
- 5 Saskaņā ar tās statūtiem tai ir reglamentējošas pilnvaras, kas tai ļauj izdot noteikumus, kuri ir saistoši gan tās biedriem, gan – tieši vai ar minēto asociāciju

starpniecību katras valsts futbola klubiem un šajos klubos reģistrētajiem spēlētājiem.

- 6 Šo noteikumu mērķim jābūt godīguma, ētikas un sportiskā gara veicināšanai, kā arī tādu metožu un prakses kā korupcija, dopings vai spēļu manipulācijas, kas apdraud to un sacensību, oficiālo spēlētāju un klubu godprātību vai rada ļaunprātīgas izmantošanas iespējas, novēršanai.
- 7 Otrā atbildētāja *Union Européenne des Sociétés de Football Association (UEFA)* ir bezpeļņas asociācija, kas darbojas saskaņā ar Šveices tiesību aktiem un kuras galvenā mītne ir Nionā, Šveicē, un kas apvieno Eiropas kontinenta nacionālās asociācijas.
- 8 Saskaņā ar statūtiem tās mērķi jo īpaši ir veicināt futbola attīstību Eiropā “godīgas spēles” garā, uzraudzīt un kontrolēt futbola attīstību Eiropā visos tā veidos, sagatavot un organizēt starptautiskas sacensības, nosakot dalības kritērijus, “novērst metodes vai praksi, kas apdraud spēļu vai sacensību regularitāti vai rada ļaunprātīgu izmantošanu futbolā”, un “cenšas sasniegt savus mērķus, veicot visus pasākumus, ko tā uzskata par piemērotiem, piemēram, izstrādājot noteikumus, nolīgumus, konvencijas, lēmumus vai programmas” (tās statūtu 2. pants).
- 9 Trešā atbildētāja *Union Royale Belge des Sociétés de Football-Association (URBSFA)*, kuras galvenā mītne atrodas Briselē, Beļģijā, ir Beļģijas asociācija, kas *de facto* ir atzīta par sabiedriskā labuma organizāciju. Tā kopā ar citām asociācijām pārvalda Beļģijas profesionālā futbola un amatieru futbola pirmās divas divīzijas. Tās pilntiesīgie biedri ir futbola klubi. Tā ir Beļģijas nacionālā asociācija, kas ir pirmo divu atbildētāju biedre. Tai ir jāievēro un jānodrošina, ka Beļģijas klubi ievēro *FIFA* un *UEFA* statūtus, reglamentus un lēmumus, ievērojot vispārējos tiesību principus, sabiedriskās kārtības noteikumus un attiecīgos valsts, reģionālos un Savienības tiesību aktus. Turklāt tās statūtos tai ir piešķirtas regulatīvās, izpildvaras, sporta, disciplinārās un jurisdikcijas pilnvaras attiecībā uz Beļģijas klubiem.
- 10 Puse, kas lūdza pasludināt kopīgu spriedumu, *Doyen Sports Investment Limited*, ir saskaņā ar Maltas tiesību aktiem reģistrēta privāta sabiedrība, kuras galvenā mītne ir Sliemā, Maltā. Tās komerciālā darbība ir vērsta uz finansiālas palīdzības sniegšanu futbola klubiem Eiropā. Saskaņā ar tās statūtiem tās mērķis ir: a) futbolistu, b) treneru un menedžeru kontraktēšana; c) futbolistu, treneru un menedžeru pārstāvība; d) spēlētāju, treneru un menedžeru pārcelšana starp dažādiem klubiem; e) klubu pārstāvība; f) futbola klubu izmantošana vai aktīva līdzdalība to ikdienas pārvaldībā ar nosacījumu, ka tie atbilst *FIFA* reglamentam un citiem attiecīgajiem valsts vai starptautiskajiem regulējumiem, un g) aizdevumu piešķiršana futbola klubiem.
- 11 Prasītāja *Royal Football Club Seraing*, kuras galvenā mītne atrodas Seraingā, Beļģijā, ir bezpeļņas asociācija saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem un tā pārvalda Seraingas futbola klubu, kurš ir saistīts ar *URBSFA*. 2013.–2014. gada sezonā

klubu pārņēma jauni vadītāji ar “*ambīcijām atgriezt klubu [...] Beļģijas un pat starptautiskajā elitē*”. Tas “*joprojām spēlē amatieru 1. divīzijā, profesionālā futbola priekšvērtībā, kurā tas likumīgi vēlas atgriezties pēc iespējas ātrāk, kas nozīmē iespēju nostiprināt savu sportisko un finansiālo stāvokli*”.

- 12 FIFA ir pieņēmusi “Reglamentu par spēlētāju statusu un pārcelšanu” (turpmāk tekstā – “SSP reglaments”), kas nosaka vispārējus un saistošus noteikumus par spēlētāju statusu un viņu kvalifikāciju dalībai organizētajā futbolā. Daži šī reglamenta noteikumi ir tieši saistoši valstu līmenī, un tie bez izmaiņām jāiekļauj nacionālo asociāciju regulējumā. Citi – katrai asociācijai ir jāiekļauj savā reglamentā.
- 13 2014. gada 26. septembrī FIFA paziņojumā presei tika pausts, ka “*lai aizsargātu futbola un spēlētāju godīgumu, izpildu komiteja ir pieņēmusi principiālu lēmumu, ka trešām personām tiks aizliegta īpašumtiesības uz spēlētāju mantiskajām tiesībām un tiks noteikts pārejas periods*”.
- 14 FIFA ar 2014. gada 22. decembra apkārtrakstu, kas adresēts tās biedriem, informēja nacionālās asociācijas un tādējādi arī URBSFA, ka tās izpildkomiteja 2014. gada 18. un 19. decembra sanāksmē ir apstiprinājusi “*jaunos noteikumus, kas jāiekļauj reglamentā [SSP] par spēlētāju mantisko tiesību piederību trešām personām un trešo personu ietekmi uz klubiem*”, precizējot, ka tie stāsies spēkā 2015. gada 1. janvārī un ka tie jāiekļauj saistošo noteikumu sarakstā nacionālajā līmenī.
- 15 SSP reglamenta jaunajā 18.*bis* pantā (“Trešo personu ietekme uz klubiem”) no 2015. gada 1. janvāra ir paredzēts:
- “1. *Neviens klubs nedrīkst parakstīt līgumu, kas darba vai pārcelšanu kontekstā ļauj pretinieka(-u) klubam(-iem) un otrādi, vai trešām personām iegūt spēju ietekmēt kluba neatkarību vai politiku vai pat savu komandu sniegumu.*
2. *FIFA Disciplinārā komiteja var piemērot sankcijas klubiem, kas nepilda šajā pantā noteiktās saistības.*”
- 16 Šā paša reglamenta 18.*ter* pantā (“Trešo personu īpašumtiesības uz spēlētāju mantiskajām tiesībām”) no 2015. gada 1. janvāra ir paredzēts:
- “1. *Neviens klubs vai spēlētājs nedrīkst parakstīt līgumu ar trešo pusi, kas piešķir tai tiesības daļēji vai pilnībā saņemt kompensāciju, kas maksājama saistībā ar spēlētāja pārcelšanu nākotnē no viena kluba uz citu klubu, vai tiesības saistībā ar nodošanu vai nodošanas kompensāciju nākotnē.*
2. *1. punktā noteiktais aizliegums stājas spēkā 2015. gada 1. maijā.*

3. *Līgumi, uz kuriem attiecas 1. punkts un kas noslēgti pirms 2015. gada 1. maija, var palikt spēkā līdz līgumiskā termiņa beigām. Tomēr to ilgumu nevar pagarināt.*
4. *Neviena 1. punktā minētā līguma, kas parakstīts laika posmā no 2015. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 30. aprīlim, ilgums nedrīkst pārsniegt vienu gadu no tā spēkā stāšanās dienas.*
5. *Līdz 2015. gada aprīļa beigām visi esošie līgumi, uz kuriem attiecas 1. punkts, ir jāievada TMS. Visiem klubiem, kuri ir parakstījuši šāda veida līgumus, tie jāiesniedz pilnībā un ar visiem grozījumiem vai pielikumiem TMS, norādot informāciju par attiecīgo trešo pusi, spēlētāja pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī līguma darbības laiku.*
6. *FIFA Disciplinārā komiteja var piemērot disciplinārus sodus klubiem vai spēlētājiem, kuri neievēro šajā pielikumā ietvertās prasības”.*
- 17 Tādējādi saskaņā ar 18.ter pantu i) no 2015. gada 1. maija ir pilnībā aizliegts slēgt jaunus līgumus, kas ir pretrunā šai normai; ii) līgumus joprojām var slēgt un tie var stāties spēkā laika posmā no 2015. gada 1. janvāra līdz 30. aprīlim, taču tie ir spēkā tikai vienu gadu no to parakstīšanas dienas; iii) līgumi, kas noslēgti un stājušies spēkā pirms 2015. gada 1. janvāra, paliek spēkā līdz līguma termiņa beigām, taču tos nevar pagarināt ilgāk.
- 18 Trešā persona šo normu izpratnē ir jebkura “*persona, kas nav pārceltais spēlētājs, abi klubi, kas pārceļ spēlētāju no viena uz otru, vai jebkurš klubs, kurā spēlētājs ir reģistrēts*” (SSP reglaments, Definīcijas, 14. punkts).
- 19 Pieteicēja 2015. gada 30. janvārī noslēdza līgumu ar *Doyen Sports*, kura beigu termiņš tika noteikts 2018. gada 1. jūlijā. Šis līgums paredzēja nākotnē noslēgt īpašus finansēšanas līgumus par jebkuru no prasītājas spēlētājiem, kuru abas puses izvēlēšies pēc savstarpējas vienošanās, un noteica trīs minēto spēlētāju mantisko tiesību nodošanu; saskaņā ar šo līgumu *Doyen Sports* kļuva par īpašnieku 30 % no šo spēlētāju “*finansiālās vērtības, kas izriet no federālajām tiesībām*”, prasītājai aizliedzot nodot savu daļu no šīs pēdējās mantiskajām tiesībām trešai personai “*neatkarīgā un autonomā veidā*”.
- 20 2015. gada 3. aprīlī *Doyen Sports* cita starpā atsaucās uz trīs atbildētājām franču valodā runājošajā Briseles komercietesā, un 2015. gada 8. jūlijā prasītāja brīvpaprātīgi iestājās lietā.
- 21 Tā lūdza Tiesu atzīt, ka SSP reglamenta 18.bis un 18.ter pantā izslēgto darbību pilnīgs aizliegums (pazīstams kā *third party ownership* vai *third party investment*) ir prettiesisks saskaņā ar Savienības tiesībām, konkrētāk, tiesībām uz kapitāla brīvu apriti, tiesībām brīvi sniegt pakalpojumus, darba ņēmēju brīvas pārvietošanās tiesībām un konkurences tiesībām, kā arī atzīt par spēkā neesošu jebkurus noteikumus, kuros ietverts šāds pilnīgs aizliegums, uzlikt pienākumu *UEFA* grozīt tās “noteikumus par licenču piešķiršanu klubiem un finansiāli godīgu

- spēli”, lai tie būtu saderīgi ar *third party ownership* vai *third party investment* praksi, un, piemērojot bijušā Beļģijas Civilkodeksa 1382. pantu, saskaņā ar kura nosacījumiem par jebkura cilvēka rīcību, kas citam nodara kaitējumu, uzliek par pienākumu personai, kuras vainas dēļ tā notikusi, to atlīdzināt, izmaksāt tai provizorisko summu 500 000 EUR apmērā kā kompensāciju par kaitējumu, kas nodarīts minētā reglamenta 18.*bis* un 18.*ter* panta piemērošanas rezultātā.
- 22 2015. gada 7. jūlijā prasītāja un *Doyen Sports* noslēdza līgumu, kas bija līdzīgs 2015. gada 30. janvāra līgumam, par 25 % jauna spēlētāja, kas nosaukts vārdā, mantisko tiesību nodošanu.
  - 23 2015. gada 4. septembrī *FIFA* Disciplinārā komiteja atzina prasītāju par vainīgu iepriekšminētā 18.*bis* un 18.*ter* panta pārkāpumā saistībā ar minēto līgumu noslēgšanu un aizliedza tai reģistrēt spēlētājus uz četriem reģistrācijas periodiem, kā arī lika tai samaksāt naudas sodu 150 000 Šveices franku apmērā.
  - 24 2016. gada 7. janvārī *FIFA* Apelācijas komiteja noraidīja prasītājas apelācijas sūdzību par šo lēmumu.
  - 25 2016. gada 9. martā iesniedzēja šo 2016. gada 7. janvāra lēmumu pārsūdzēja Šveices Sporta šķīrējtiesā, to pārsūdzot saskaņā ar *FIFA* statūtos ietvertu šķīrējtiesas klauzulu.
  - 26 Ar 2016. gada 17. novembra spriedumu franču valodā runājošā Briseles komercietisa atzina, ka tai nav kompetences izskatīt prasītājas lūgumus.
  - 27 2016. gada 19. decembrī prasītāja šo lēmumu pārsūdzēja.
  - 28 2017. gada 9. marta spriedumā šķīrējtiesa norādīja, ka piemērojamie tiesību akti ir izveidoti, pamatojoties uz
    - *FIFA* noteikumiem un Šveices tiesību aktiem, tostarp Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju (turpmāk tekstā – “ECTK”), kā arī
    - Savienības tiesībām, jo īpaši Līgumu noteikumiem, kas attiecas uz pārvietošanās brīvību un konkurenci, saskaņā ar ārvalstu tiesību obligātajiem noteikumiem Šveices 1987. gada 18. decembra *Loi fédérale suisse sur le droit international privé* (Federālais likums par starptautiskajām privāttiesībām) 19. panta nozīmē.
  - 29 Tā secināja, ka SSP reglamenta 18.*bis* un 18.*ter* panti ir likumīgi, samazināja aizliegumu reģistrēt spēlētājus līdz trim periodiem un saglabāja maksājamo naudas sodu.
  - 30 2017. gada 15. maijā prasītāja iesniedza *Tribunal fédéral suisse* (Šveices Federālā tiesa) prasību atcelt 2017. gada 9. marta spriedumu. Ar 2018. gada 20. februāra spriedumu tā noraidīja šo prasību.

- 31 Prasītāja, pamatojoties uz Civilkodeksa 1382. un turpmākajiem pantiem, lūdza *Cour d'appel de Bruxelles* (Briseles Apelācijas tiesa) atzīt trīs atbildētāju atbildību. Tā apgalvoja, ka visas trīs atbildētājas pārkāpj Savienības tiesību aktus, liedzot tai slēgt “*third party investment*” vai “*third party ownership*” līgumus, ka šis Savienības tiesību pārkāpums tai liedza saņemt finansēšanas vai attīstības līdzekļus un ka piemērotie disciplinārsodi radīja kaitīgās sekas.
- 32 Nespēja nostiprināt savas komandas kodolu, piesaistot jaunus spēlētājus, bija apgrūtinājusi komandas progresu sportā. Trīs periodus pēc kārtas klubam tika liegts reģistrēt citus jaunus spēlētājus vai pagarināt jau klubā esošo jauno spēlētāju reģistrāciju, kā rezultātā tika izslēgtas no reģistra un zaudētas aptuveni desmit komandas, kas radīja ienākumu zaudējumus no jaunpienācēju iemaksātajām dalības maksām un no dalības maksām, kas tika iekasētas klubā notikušajās spēlēs.
- 33 Prasītāja lūdza apelācijas tiesu atzīt, ka SSP reglamenta 18.*bis* un 18.*ter* panti ir prettiesiski, jo ar tiem ir pārkāptas Savienības tiesības un ECTK, kas, viņasprāt, noveda pie *FIFA* atbildības.
- 34 Tā izvirzīja 13 pamatus:
- 1) tiesību uz kapitāla brīvu apriti pārkāpums;
  - 2) tiesību uz pakalpojumu brīvu sniegšanu pārkāpums;
  - 3) darba ņēmēju brīvas pārvietošanās tiesību pārkāpums;
  - 4) LESD 102. panta pārkāpums;
  - 5) LESD 101. panta pārkāpums;
  - 6) ECT garantēto īpašuma tiesību pārkāpums;
  - 7) *UEFA* noteikuma par “finansiāli godīgu spēli” prettiesiskumu saskaņā ar Savienības tiesību aktiem (LESD 63., 101. un 102. pants);
  - 8) sankciju prettiesiskums saskaņā ar “Eiropas Savienības pamatbrīvībām”;
  - 9) sankciju prettiesiskums saskaņā ar samērīguma principu;
  - 10) sankciju prettiesiskums saskaņā ar sodu individualizācijas principu;
  - 11) sporta šķīrējtiesas neatbilstību Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā un ECTK 6. pantā noteiktajām neatkarības un objektivitātes prasībām;

- 12) šīs piespiedu šķīrējtiesas noteikšana pastiprināja Eiropas Savienības pamatbrīvību pārkāpumu efektivitāti un plašākā nozīmē atņēma pusēm tām garantētās Savienības tiesības;
- 13) sporta šķīrējtiesas 2017. gada 9. marta nolēmuma eksekvatūras neesamība.
- 35) Kā norādīja apelācijas tiesa, prasītāja tādējādi apgalvo, ka SSP reglamenta 18.*bis* un 18.*ter* pants pārkāpj vairākus LESD un ECTK noteikumus. Pirmais, otrais, trešais un ceturtais pamats attiecas uz pamatbrīvību pārkāpumu. Ceturtais un piektais pamats attiecas uz konkurences tiesībām. Sestais pamats ir saistīts ar ECTK garantētajām tiesībām uz īpašumu. Astotais pamats attiecas uz disciplinārsodu likumību. 9.–13. pamats attiecas uz i) *FIFA* tai piemēroto disciplinārsodu un ii) nolēmuma likumību saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
- 36) Attiecībā uz Savienības garantētajām brīvībām prasītāja tostarp apgalvoja, ka apstrīdētais aizliegums ir tāds, kas kavē kapitāla brīvu apriti, jo, tāpat kā šajā gadījumā, tas liedz Maltas *third party owner* veikt ieguldījumus Beļģijas klubā. Šis aizliegums ierobežo pakalpojumu brīvu apriti, jo tā radītā deflācijas ietekme uz “spēlētāju” izmaksām (algas, transfēri utt.) samazina pakalpojumu apjomu. Tā apgalvo, ka *third party ownership* aizliegums ierobežos iespējas dažiem Eiropas pilsoņiem (profesionāliem futbolistiem, kuru starptautisku pārcelšanu būtu ļāvuši nodrošināt “*third party ownership*” pieeja) atstāt savu izcelsmes dalībvalsti, lai atrastu darbu citā dalībvalstī reģistrētā klubā. Tā uzskata, ka šos kapitāla, pakalpojumu un darba ņēmēju brīvas pārvietošanās ierobežojumus nekādā veidā nevar attaisnot ar sevišķi svarīgu vispārējo interešu apsvērumu.
- 37) Attiecībā uz konkurences tiesībām tā attiecībā uz LESD 102. pantu norāda, ka, tā kā *FIFA* ir piešķirusi sev ekskluzīvas pilnvaras regulēt futbola spēlētāju pārcelšanas tirgu (un pēc tam attiecināt savu regulatīvo darbību arī uz šajā tirgū esošajām trešām personām), ir neapstrīdami, ka tai šajā tirgū ir dominējošs stāvoklis. Ļaunprātīga stāvokļa izmatošana izpaužas kā absolūta visu esošo un potenciālo tirgus dalībnieku, kas nav klubi, izslēgšana no attiecīgā tirgus, lai rezervētu šo tirgu tā galvenajiem dalībniekiem – klubiem.
- 38) Attiecībā uz LESD 101. pantu tā uzskata, ka 18.*bis* un 18.*ter* pants, ko var uzskatīt par *FIFA* biedru līguma, kurā piedalās *UEFA*, rezultātu, rada konkurences ierobežojumus. Ierobežojumi attiecībā uz ieguldījumu brīvību ierobežo klubu finansēšanas brīvību un ietekmē konkurences procesu pašā tā saknē: klubi, nosakot savu personāla atlases politiku, ir ierobežoti. Tieši “futbola” preces patērētāji cietīs, saņemot zemākas kvalitātes precis.
- 39) *FIFA*, kurai ir jāpierāda, ka pilnīgs aizliegums *third party ownership* vai *third party investment* ir pamatots un samērīgs ar tās likumīgo mērķu sasniegšanu, šādus pierādījumus nav sniegusi.
- 40) Attiecībā uz sankciju likumību tā apgalvo, ka jebkura sankcija, kas balstīta uz noteikumu, kurš pārkāpj Savienības brīvības, pati par sevi pārkāpj šīs brīvības.

- 41 *FIFA* apstrīdēja visus prasītājas izvirzītos pamatus un jo īpaši apgalvoja, ka *res judicata* pozitīvās sekas, kas izriet no Sporta šķīrējtiesas 2017. gada 9. marta sprieduma, neļauj šīs tiesvedības ietvaros apšaubīt *third party ownership* aizlieguma likumību.
- 42 Attiecībā uz 1.-6. un 8. pamatu *Cour d'appel de Bruxelles* (Briseles Apelācijas tiesa) nolēma, ka no Tiesu kodeksa 1713. panta 9. punkta, kā arī tā paša kodeksa 24. un 28. panta izriet, ka šķīrējtiesas nolējumam piemīt *res judicata* spēks no tā pasludināšanas dienas bez iepriekšējas eksekvatūras tiesvedības, ja vien to neatceļ valsts tiesa. Šajā gadījumā nolēmums ir galīgs un tam tika piešķirts *res judicata* spēks pēc tam, kad *Tribunal fédéral suisse* (Šveices Federālā tiesa) 2018. gada 20. februārī noraidīja apelācijas sūdzību par tā atcelšanu. Tomēr ar spriedumu ir atrisināts strīdīgais jautājums par reglamenta 18.*bis* un 18.*ter* panta saderību ar Savienības tiesībām, kas identiskā veidā tika izvirzīts apelācijas tiesā saistībā ar civiltiesiskās atbildības prasību.
- 43 Attiecībā uz 9.–13. pamatu apelācijas tiesa atzina, ka prasītāja vēltīgi apstrīd Sporta šķīrējtiesas piespriesto disciplinārsodu un nolēmuma spēkā esamību. Sporta šķīrējtiesas kompetenci neapstrīdēja neviens no pusēm. Līdz ar to no šķīrējtiesas piespiedu rakstura izrietošais arguments par disciplinārsodu prettiesiskumu nav pamatots. Turklāt saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru šķīrējtiesa nav tiesa LESD 267. panta izpratnē, un tāpēc tā nevar uzdot prejudiciālus jautājumus.
- 44 Tā uzskatīja, ka neiespējamība Beļģijas vai ārvalstu šķīrējtiesai vērsties Tiesā, kura izriet no LESD 267. panta, kā to interpretējusi Tiesa, pati par sevi nenozīmē, ka šīs šķīrējtiesas lēmumi zaudē spēku ECTK 6. panta 1. punkta izpratnē.
- 45 Tā atgādināja, ka *Tribunal fédéral suisse* (Šveices Federālā tiesa) 2018. gada 20. februāra spriedumā, sniedzot detalizētu pamatojumu, apstiprināja savu iepriekšējo judikatūru un nolēma, ka Sporta šķīrējtiesa ir patiesi neatkarīga un objektīva šķīrējtiesa un ka tai nav pamata atkāpties no stingri iedibinātās judikatūras.
- 46 Saskaņā ar Beļģijas Starptautisko privāttiesību kodeksa 22. panta 1. punktu jebkurš ārvalstu spriedums Beļģijā tiek automātiski atzīts bez jebkādas tiesvedības. Šis atzīšanas sekas ir tādas, ka ārvalstu spriedumam Beļģijā tiek atzīts *res judicata* spēks. *Tribunal fédéral suisse* (Šveices Federālā tiesa) 2018. gada 20. februāra spriedumam piemītošais *res judicata* pozitīvais spēks liedz prasītājai apelācijas instances tiesā apstrīdēt Sporta šķīrējtiesas neatkarīgo un objektīvu jurisdikciju un sprieduma spēkā esamību, jo īpaši attiecībā uz samērīguma principu.
- 47 Visbeidzot, eksekvatūra attiecas tikai uz lēmuma piespiedu izpildi, proti, uz tā izpildi piespiedu kārtā. Šķīrējtiesas nolēmums netiek atzīts par spēkā neesošu tikai tāpēc, ka tas nav izpildīts. Līdz ar to iebildums par sankciju prettiesiskumu, kas izriet no soda eksekvatūras neesamības, nav pamatots (13. pamats).

- 48 Disciplinārie sodi, ko Sporta šķīrējtiesa uzlikusi saskaņā ar SSP reglamenta 18.*bis* un 18.*ter* pantu, tiek piemēroti prasītājam, nevis trešām personām, kuras var brīvi nodarboties ar futbolu. Līdz ar to šīs sankcijas nav prettiesiskas attiecībā uz sodu personiskuma principu (10. pamats).
- 49 Tādējādi apelācijas tiesa secināja, ka pamatojumi, kas izriet no Savienības tiesību un ECTK garantēto tiesību pārkāpuma, ir nepieņemami vai nepamatoti. Līdz ar to iespējamās FIFA kļūdas nav pierādītas. Tādējādi prasītājas prasība par zaudējumu atlīdzību ir nepamatota.
- 50 Tādēļ ar 2019. gada 12. decembra spriedumu *Cour d'appel de Bruxelles* (Briseles apelācijas tiesa) noraidīja prasītājas iesniegto apelācijas sūdzību par 2016. gada 17. novembra spriedumu un atzina tās iesniegtos lūgumus par nepamatotiem.
- 51 Par šo spriedumu prasītāja iesniedza kasācijas sūdzību.

VI. Pamatlietas pušu argumenti

- 52 Prasītāja Kasācijas tiesā formulē trīs pamatus.

A. Pirmais pamats

- 53 Pirmajā pamatā, kas balstīts uz šķīrējtiesas piespiedu raksturu, tā atsaucas uz šādu normu pārkāpumu:
- LES 19. panta 1. punkts;
  - LESD 18., 45., 56., 63., 101., 102., 267. un 344. pants;
  - Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 15., 16. un 47. pants;
  - Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra Direktīvas 2014/104/ES par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem, 1. pants, 2. panta 1. punkts, 4. un 5. pants
  - Savienības tiesību efektivitātes princips;
  - Savienības tiesību pārākuma princips pār valstu tiesību normām, kas jo īpaši izriet no LES 4. panta un LESD 288. panta;
  - Tiesu kodeksa 23.- 28. pants un 1713. panta 9. punkts;
  - 2004. gada 16. jūlija likuma, ar ko izveido Starptautisko privāttiesību kodeksu, 22.- 27. pants;
  - Civilkodeksa 1383. un 1384. pants;

– Konstitūcijas 149. pants.

54

Pirmajā daļā prasītāja norāda, ka apelācijas tiesā tā bija apgalvojusi, ka tai vienpusēji uzspiestā strīda piespiedu izšķiršana Sporta šķīrējtiesā pastiprina Savienības pamatbrīvību pārkāpumus un, plašākā nozīmē, liedz tai garantētās Eiropas tiesības.

55 Lietā AT.40208, Starptautiskās Slidošanas savienības atbilstības noteikumi, Eiropas Komisija attiecībā uz Starptautiskās Slidošanas federācijas statūtos noteiktajām šķīrējtiesas klauzulām par labu Sporta šķīrējtiesai nolēma, ka “(57) noteikumi par pārsūdzības šķīrējtiesu ir paredzēti [šīs federācijas] statūtu 25. pantā un nosaka, ka “Sporta šķīrējtiesas lēmumi ir galīgi un saistoši, izslēdzot civiltiesas jurisdikciju”. (58) [..]. Noteikumi par pārsūdzību šķīrējtiesā pastiprina konkurences ierobežojumus [..]. Komisija uzskata, ka šķīrējtiesu pārsūdzības noteikumi pastiprina konkurences ierobežojumus, ko rada atbilstības noteikumi [..]. Kopā ar atbilstības noteikumiem šķīrējtiesu pārsūdzības noteikumi pastiprina to komerciālās brīvības ierobežojumus un potenciālo [starptautiskās slidošanas federācijas] konkurentu izslēgšanu”.

56 Prasītāja arī apgalvoja, ka Tiesa 2018. gada 6. marta spriedumā Achmea (C-284/16, EU:C:2018:158) atkārtoti apstiprināja šķīrējtiesas institūta pakļautību patiesai tiesas kontrolei, ja ir apdraudēti Savienības tiesību pamatnoteikumi, un tā būtībā secināja, ka dalībvalsts pārkāpj tās pienākumu garantēt Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti un šo tiesību autonomiju, ja tā piekrīt pakļauties noteikta veida šķīrējtiesām. Pat “komerciālās šķīrējtiesas” gadījumā, kas izriet no pušu autonomijas, ir būtiski, ka pastāv tiesas kontrole ar iespēju lūgt prejudiciālu nolēmumu, lai garantētu atbilstību Eiropas Savienības sabiedriskajai kārtībai. Tikpat daudz (ja ne vairāk) kā šķīrējtiesa, ko divas dalībvalstis noteikušas saskaņā ar divpusēju līgumu, FIFA statūtos paredzētā prasība vērsties Sporta šķīrējtiesā pilnībā liedz īstenot Savienības tiesības un grauj šo tiesību autonomiju, jo īpaši neļaujot uzdot prejudiciālus jautājumus Eiropas Savienības Tiesai.

57 Tā norāda, ka pārsūdzētajā spriedumā nekādā veidā nav atbildēts uz argumentu, ka piespiestā strīda izšķiršana Sporta šķīrējtiesā, kā arī *Tribunal fédéral suisse* (Šveices Federālā tiesa) veiktās likumības pārbaudes ārkārtīgi marginālais raksturs kavē Savienības tiesību pareizu piemērošanu. Tādēļ tas nav pienācīgi pamatots (Konstitūcijas 149. pants).

58 Šī pirmā pamata otrajā daļā prasītāja pārmet, ka pārsūdzētajā spriedumā nav pārbaudīts, vai Sporta šķīrējtiesas 2017. gada 9. marta nolēmums, kuram tā atzīst *res judicata* spēku, atbilst Savienības tiesību pamatnoteikumiem, lai gan arī šī nolēmuma atbilstība šīm tiesībām nav pārbaudīta.

59 Saskaņā ar LESD 344. pantā noteikto principu dalībvalstis, tostarp Beļģija, nevar pieļaut, ka strīdam par Līgumu piemērošanu vai interpretāciju tiek attiecināta cita izšķiršanas metode, nevis tā, ko tie paredz (spriedums, 2018. gada 6. marts,

Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, 31. punkts). No otras puses, Savienības tiesības “raksturo apstākļi, ka tās izriet no autonoma avota, kura pamatā ir Līgumi, ka tās ir pārākas attiecībā pret dalībvalstu tiesībām, kā arī tas, ka veselai virknei to pilsoņiem un pašām dalībvalstīm piemērojamo noteikumu ir tiešā iedarbība. [...] Lai garantētu šīs tiesību sistēmas īpašo iezīmju un autonomijas saglabāšanu, ar Līgumiem ir izveidota tiesu sistēma, kuras mērķis ir nodrošināt Savienības tiesību saskanīgu un vienveidīgu interpretāciju” (spriedums, 2018. gada 6. marts, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, 33. un 35. punkts).

- 60 Saskaņā ar LES 19. panta 1. punktu valstu tiesām un Tiesai ir jānodrošina Savienības tiesību pilnīga piemērošana visās dalībvalstīs. Konkrētāk, šādi izstrādātās tiesu sistēmas stūrakmens ir radīts ar LESD 267. pantā paredzēto prejudiciālā nolēmuma tiesvedību (spriedums, 2018. gada 6. marts, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, 36. un 37. punkts).
- 61 Ja *res judicata* principa īstenošanas kārtība ir jānosaka dalībvalstu tiesību sistēmā saskaņā ar šo valstu procesuālās autonomijas principu, “*šī kārtība nedrīkst būt mazāk labvēlīga par to, kas reglamentē līdzīgas situācijas valsts teritorijā (līdzvērtības princips), ne arī tāda, kas padara faktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtina Kopienų tiesību sistēmā paredzēto tiesību īstenošanu (efektivitātes princips)*” (spriedums, 2009. gada 3. septembris, Fallimento Olimpclub, C-2/08, EU:C:2009:506, 24. punkts).
- 62 Ja strīdā iesaistīto pušu gribas rezultātā to strīds tiek atrisināts ar lēmumu, ko pieņem šķīrējtiesa, kuru nevar uzskatīt par “dalībvalsts tiesu” LESD 267. panta izpratnē un kurai tādēļ nav tiesību vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, dalībvalsts tiesu veiktajai pārbaudei var būt ierobežots raksturs, bet tikai tad, “*ja vien saistībā ar šo pārbaudi var izskatīt Savienības tiesību pamatnoteikumus un attiecīgā gadījumā vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu*” (spriedums, 2018. gada 6. marts, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, 54. un 55. punkts). Šī Savienības tiesību pamatnormu pārbaude un jo īpaši Eiropas sabiedriskās kārtības noteikumu pārbaude ir vēl jo nozīmīgāka, ja šķīrējtiesa ir “uzspieta” ar tādas asociācijas kā FIFA statūtiem.
- 63 Tiesu kodeksa 23.-28. pants un Starptautisko privāttiesību kodeksa 22.-29. pants neliedz dalībvalsts tiesās uzdot jautājumu par jautājumiem, ko šķīrējtiesa citā tiesvedībā ir izlēmusi par Savienības tiesību sabiedriskās kārtības normu interpretāciju, jo īpaši attiecībā uz darba ņēmēju brīvu pārvietošanos (LESD 45. pants un Hartas 15. pants), pakalpojumu brīvu sniegšanu (LESD 56. un Hartas 16. pants), kapitāla brīva apriti (LESD 63. pants), konkurences tiesībām (LESD 101. un 102. pants). *Res judicata* principa piemērošana, kas aizliedz Beļģijas tiesai pārbaudīt, vai sporta šķīrējtiesas lēmums izšķirtajā strīdā, ko pārbaudīja *Tribunal fédéral suisse* (Šveices Federālā tiesa), nepārkāpj Savienības tiesību pamatnormas, un, lai to izdarītu, vajadzības gadījumā lūgt Tiesai sniegt prejudiciālu nolēmumu, iepriekš minētajās situācijās radītu šķēršļus Savienības tiesību normu efektīvai piemērošanai, ko nevar attaisnot ar tiesiskās noteiktības principu, un tādēļ ir jāuzskata par esošu pretrunā Savienības tiesību efektivitātes principam

(spriedums, 2009. gada 3. septembris, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, EU:C:2009:506, 30. un 31. punkts).

- 64 Turklāt no Direktīvas 2014/104/ES 1. panta, 2. panta 1. punkta, kā arī 4. un 5. panta izriet, ka Eiropas tiesību akti garantē, ka jebkurai personai, kurai nodarīts kaitējums konkurences tiesību pārkāpuma dēļ (t.i., LESD 101. un 102. pants), tiek garantētas tiesības pieprasīt un saņemt pilnu kompensāciju par šo kaitējumu, un ka saskaņā ar efektivitātes principu valsts materiālās un procesuālās tiesību normas ir jāpiemēro tā, lai šo tiesību īstenošana nebūtu praktiski neiespējama vai pārmērīgi apgrūtināta.
- 65 Tāpat saskaņā ar Hartas 47. pantu ikvienai personai, kuras Savienības tiesību aktos garantētās tiesības un brīvības ir pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību neatkarīgā un objektīvā tiesā, kas iepriekš izveidota ar likumu.
- 66 No tā izriet, ka, uzskatot, ka pamati, kas izriet no *FIFA* Savienības tiesību un ECTK garantēto tiesību pārkāpuma, ir nepieņemami vai nepamatoti, un nepārbaudot, vai spriedums atbilst Savienības tiesību pamatnoteikumiem, kuru pārkāpumu apgalvo prasītāja un no kuriem tā var prasīt šī pārkāpuma rezultātā nodarītā kaitējuma atlīdzību, pārsūdzētais spriedums pārkāpj visas prasības pamatā minētās normas, izņemot Konstitūcijas 149. pantu (pienākums sniegt pamatojumu).

B. Otrais pamats

- 67 Ar otro pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka ar pārsūdzēto spriedumu ir kļūdaini noraidīta prasītājas prasība par zaudējumu atlīdzību pret *UEFA*, prasītāja norāda uz šādu noteikumu pārkāpumu:
- Konstitūcijas 149. pants;
  - LESD 101. un 102. pants;
  - Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra Direktīvas 2014/104/ES par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem, 1. panta 1. punkts, 2., 3., 4., 5. pants un 11. panta 1. punkts;
  - Civilkodeksa 1382., 1383. un 1384. pants.
- 68 Pirmajā daļā prasītāja apgalvoja, ka *UEFA* ir aktīvi aizstāvējusi *third party ownership* vai *third party investment* līgumu aizliegumu. Līdz ar to, piemērojot nosacījumu līdzvērtības teoriju, ir jāuzskata, ka *UEFA* pati vismaz netieši ir veicinājusi dažādus prasītājam nodarītos zaudējumus un līdz ar to tai ir jāatbild par to novēršanu. Ņemot vērā Direktīvas 2014/104 11. panta 1. punktu, *UEFA* kā viens no “uzņēmum[–]iem], kuri, rīkojoties kopīgi, ir pārkāpuši konkurences

tiesību aktus”, ir jāuzskata par solidāri atbildīgu par šā pārkāpuma rezultātā radīto kaitējumu, un tādēļ tai ir pienākums atlīdzināt šo kaitējumu pilnā apmērā.

- 69 Otrajā daļā prasītāja apgalvoja, ka pārsūdzētajā spriedumā ir konstatēts, ka *FIFA “ir bezpeļņas asociācija saskaņā ar Šveices privāttiesībām, kas apvieno nacionālās asociācijas, kuras ir atbildīgas par futbola organizēšanu un pārbaudi savās valstīs un attiecīgajās teritorijās”* un ka *UEFA “ir bezpeļņas asociācija, kas apvieno Eiropas kontinenta nacionālās asociācijas”*. Nobeigumā prasītāja apgalvoja, ka *UEFA ir asociāciju konfederācija, kas pati ir FIFA biedre. UEFA apstrīdēja šo apgalvojumu.*
- 70 LESD 101. un 102. pantam ir tieša iedarbība attiecībās starp privātpersonām, un tie attiecīgajiem tiesību subjektiem rada tiesības, kuras ir jāaizsargā dalībvalstu tiesām (Tiesas spriedumi, 2019. gada 14. marts, *Skanska Industrial Solutions* u.c., C-724/17, EU:C:2019:204, 24. punkts, un 2014. gada 5. jūnijs, *Kone* u.c. C-557/12, EU:C:2014:1317, 20. punkts). Šo tiesību normu pilnīgā efektivitāte un it īpaši tajos noteiktā aizlieguma lietderīgā iedarbība būtu apdraudēta, ja jebkura persona nevarētu prasīt atlīdzību par zaudējumiem, kas tai radušies līguma dēļ, vai par rīcību, kas var ierobežot vai izkropļot konkurenci (Tiesas spriedums, 2019. gada 14. marts, *Skanska Industrial Solutions* u.c. C-724/17, EU:C:2019:204, 2[5]. punkts). Šīs tiesības uz pilnu kompensāciju ir apstiprinātas Direktīvas 2014/104/ES 1., 2., 3. un 4. pantā.
- 71 Lai piemērotu LESD 101. pantu, prasītāja apgalvoja, ka jebkurš uzņēmumu asociāciju apvienības lēmums ir saistošs tās biedriem, kuriem arī ir pienākums to ievērot un nodrošināt, lai tas tiktu ievērots, lai tie būtu līdzīgi to uzņēmumu asociāciju apvienībām, kuru ietvaros tiek pieņemts lēmums, un ir šī lēmuma līdzautori (Vispārējās tiesas spriedums, 2005. gada 26. janvāris, *Piau/Komisija*, T-193/02, EU:T:2005:22, 75. punkts). Šim nolūkam nav nepieciešams, lai apvienības biedri būtu faktiski piedalījušies pārkāpumā, bet tikai tas, lai apvienībai saskaņā ar saviem iekšējiem noteikumiem būtu iespēja uzņemt saistības pret saviem biedriem (Tiesas spriedums, 2000. gada 16. novembris, *Finnboard/Komisija* C-298/98 P, EU:C:2000:634).
- 72 Lai piemērotu LESD 102. pantu, prasītāja apgalvoja, ka *FIFA* izdotos noteikumus, kas aizliedz “*third party ownership*” vai “*third party ownership*” līgumus, var uzskatīt arī par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu 102. panta izpratnē, kurā piedalās gan *FIFA*, gan *UEFA* tās statūtos noteiktās līdzdalības *FIFA* ietvaros, ja nacionālās federācijas vai federācijas, kas apvieno klubus, attiecībā pret uzņēmējiem un patērētājiem ir kā kolektīva struktūrvienība.
- 73 Saskaņā ar LESD 102. pantu un Direktīvas 2014/104 11. panta 1. punktu līdzdalība kolektīvā dominējošā stāvokļa ļaunprātīgā izmantošanā, t.i., “kopīga rīcība”, var izrietēt no “pasīva ieguldījuma” un pat “klusējot izteiktas piekrišanas rīcībai”, un nav nepieciešams, lai uzņēmumam pašam būtu pilnvaras pieņemt lēmumus, iejaukties vai piemērot sankcijas saistībā ar dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas īstenošanu.

74 Pēc prasītājas domām, no tā izriet, ka jebkādas *UEFA* atbildības izslēgšana par kaitējumu, kas izriet no “*third party ownership*” vai “*third party investment*” aizlieguma piemērošanas, nav juridiski pamatota.

C Trešais pamats

75 Ar trešo pamatu prasītāja apgalvo, ka ar pārsūdzēto spriedumu ir noraidīta tās prasība pret *URBSFA*, kļūdaini uzskatot, ka Sporta šķīrējtiesas 2017. gada 9. martā spriedumam piešķirtais pierādījuma spēks tai uzlika pienākumu pierādīt SSP reglamenta 18.*bis* un 18.*ter* panta neatbilstību Savienības tiesībām, ko tā nav pierādījusi.

76 Iesniedzējs apgalvo, ka ir pārkāptas šādas normas:

- Konstitūcijas 149. pants;
- LES 19. panta 1. punkts;
- LESD 18., 45., 56., 63., 101., 102., 267. un 344. pants;
- Hartas 15., 16. un 47. pants;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra Direktīvas 2014/104/ES par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem, 1. pants un 2. panta 1., 4. un 5. punkts;
- Eiropas Savienības tiesību efektivitātes princips;
- Eiropas Savienības tiesību pārkāpuma princips pār valsts tiesību aktiem, kas jo īpaši izriet no LES 4. panta un LESD 288. panta;
- Tiesu kodeksa 23.- 28. pants, 870. pants un 1713. panta 9. punkts;
- Civilkodeksa 1165., 1315., 1350. panta 3. punkts, 1352., 1382. un 1383. pants.

77 Prasītāja apgalvo, ka tad, ja tiek konstatēts LESD 63. pantā norādītais kapitāla brīvas aprites ierobežojums, kas var izrietēt no LESD 101. pantā noteiktās aizliegtas vienošanās, nolīguma vai lēmuma, šī ierobežojuma autoram ir jāpierāda, ka tas ir pamatots ar likumīgiem mērķiem un samērīgs šo mērķu sasniegšanai.

78 Ja šķīrējtiesas nolēmumam, kuram ir *res judicata* spēks starp pusēm, ir pierādījuma spēks attiecībā uz trešām personām, kuras nav bijušas lietas dalībnieces, un tās var pret to iebilst, no šiem noteikumiem izrietošais pierādījuma spēks tomēr nevar kavēt Savienības tiesību normu efektivitāti.

- 79 Pēc prasītājas domām, no šīm tiesību normām izriet, ka personai, kuru skar *FIFA* lēmuma radīts kapitāla brīvas aprites ierobežojums, nevar būt pienākums pierādīt, ka šis ierobežojums nav pamatots ar leģitīmiem mērķiem vai nav samērīgs ar tiem, Sporta šķīrējtiesas lēmumam, kura atcelšanu ir noraidījusi *Tribunal fédéral suisse* (Šveices Federālā tiesa), t.i., tiesa, kurai – atšķirībā no Beļģijas tiesām – nav pienākuma lūgt sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar LESD 267. pantu, piemīt pierādījuma vērtība.
- 80 Šāda šo noteikumu piemērošana, kas piešķirtu pierādījuma spēku Sporta šķīrējtiesas lēmumam par SPP reglamenta 18.*bis* un 18.*ter* panta saderību ar kapitāla aprites brīvību, pakalpojumu sniegšanas brīvību un darba ņēmēju brīvību, kā arī ar LESD 101. un 102. pantu, radītu tādas sekas, ka Beļģijas tiesās, kuras var – un kurām ir pienākums – vērsties Tiesā ar jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, pierādīšanas pienākums, ka pasākumam nav leģitīma mērķa vai ka tas nav samērīgs ar izvirzīto mērķi, tiktu uzlikts personai, kuru ierobežojumi negatīvi ietekmē. Tas būtu būtisks šķērslis Savienības noteikumu efektīvai piemērošanai šajā jomā, un tāpēc tas ir jāuzskata par neatbilstošu Savienības tiesību efektivitātes principam.
- 81 Atsakoties uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus, ar pārsūdzēto spriedumu tiek pārkāpti visas pamatā minētās tiesību normas.
- 82 Atbildētājas noraida visus šos pamatus.

VII. Kasācijas tiesas vērtējums un nosūtīšanas motivācija

A. Par pirmo pamatu

- 83 Kasācijas instances tiesa uzskata, ka pirmajā daļā pamats par disciplinārsodu prettiesiskumu, kas balstīts uz šķīrējtiesas piespiedu raksturu, nav pamatots, jo apelācijas tiesa atbildēja, norādot, ka prasītāja pēc strīda rašanās apstiprināja Sporta šķīrējtiesas kompetenci un ka neviena no pusēm nav apstrīdējusi šīs tiesas kompetenci.
- 84 Attiecībā uz otro daļu Kasācijas tiesa uzskata, ka iebilde par nepieņemamību nav pieņemama. Apstrīdētajā spriedumā lēmums noraidīt prasītājas lūgumu pret *FIFA* ir pamatots nevis ar apsvērumu, ka tā nesniedz pierādījumus par saviem iebildumiem, kas izriet no Savienības tiesību aktiem, bet gan ar to, ka 2017. gada 9. marta sprieduma *res judicata* autoritāte liedz apelācijas tiesai no jauna izskatīt jautājumu par SSP reglamenta 18.*bis* un 18.*ter* panta atbilstību šīm tiesībām.
- 85 Saskaņā ar LES 19. panta 1. punktu Eiropas Savienības Tiesa nodrošina tiesību ievērošanu, interpretējot un piemērojot līgumus; dalībvalstis nosaka nepieciešamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus, lai nodrošinātu efektīvu tiesisko aizsardzību jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesību akti.

- 86 Saskaņā ar Hartas 47. pantu jebkurai personai, kuras Savienības tiesību aktos garantētās tiesības un brīvības ir pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli tiesā.
- 87 Direktīva 2014/104/ES paredz:
- 1. panta 1. punktā noteikts, ka šajā direktīvā ir paredzēti konkrēti noteikumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka ikviena persona, kurai ir nodarīts kaitējums, jo uzņēmums vai uzņēmumu apvienība ir pārkāpis konkurences tiesību aktus, var efektīvi īstenot tiesības prasīt pilnīgu atlīdzinājumu par šo kaitējumu no minētā uzņēmuma vai apvienības. Tajā ir paredzēti noteikumi, ar kuriem veicina godīgu konkurenci iekšējā tirgū un likvidē šķēršļus iekšējā tirgus pienācīgai darbībai, visā Savienībā nodrošinot līdzvērtīgu aizsardzību ikvienai personai, kurai nodarīts šāds kaitējums;
  - 2. panta 1. punktā noteikts, ka šīs direktīvas izpratnē “konkurences tiesību aktu pārkāpums” ir LESD 101. vai 102. panta vai valsts konkurences tiesību aktu pārkāpums;
  - 4. pantā noteikts, ka saskaņā ar efektivitātes principu dalībvalstis nodrošina, ka visi valsts noteikumi un procedūras attiecībā uz to, kā īstenojamas tiesības prasīt zaudējumu atlīdzināšanu, ir izstrādāti un tiek piemēroti tā, lai nodrošinātu, ka tie nepadara par praktiski neiespējamu vai pārmērīgi neapgrūtina īstenot Savienības sniegtās tiesības uz pilnīgu atlīdzinājumu par konkurences tiesību aktu pārkāpuma radītu kaitējumu. Saskaņā ar līdzvērtīguma principu valstu noteikumi un procedūras attiecībā uz prasībām atlīdzināt zaudējumus, ko radījuši LESD 101. vai 102. panta pārkāpumi, nedrīkst būt iespējamām cietušajām personām mazāk labvēlīgi nekā noteikumi un procedūras, kas reglamentē līdzīgas prasības par valsts tiesību pārkāpuma radītu kaitējumu.
- 88 Tiesa 1982. gada 23. marta spriedumā *Nordsee* (102/81, EU:C:1982:107) atgādina, ka ir svarīgi, lai Kopienas tiesības tiktu pilnībā ievērotas visu dalībvalstu teritorijā, un ka tādējādi līguma puses nevar no tām atkāpties, un vērš uzmanību uz to, ka gadījumā, ja šķīrējtiesas procedūrā, kas saistīta ar līgumu, tiktu uzdoti jautājumi par Kopienas tiesībām, šos jautājumus varētu izskatīt vispārējās tiesas, vai nu kā daļu no palīdzības, ko tās sniedz šķīrējtiesām, jo īpaši, lai palīdzētu tām veikt noteiktas procesuālās darbības vai interpretēt piemērojamās tiesības, vai kā daļu no šķīrējtiesas nolēmuma pārskatīšanas, kas atkarībā no lietas ir vairāk vai mazāk plaša un kas tām jāveic, ja lieta tiek nodota izskatīšanai apelācijas kārtībā, iebildumu gadījumā, lai panāktu izpildāmību vai izmantojot jebkuru citu tiesiskās aizsardzības līdzekli, kas pieejams saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem.
- 89 Tiesa 2018. gada 6. marta spriedumā *Achmea* (C-284/16, EU:C:2018:158) skaidro, ka, lai garantētu Savienības tiesību sistēmas īpašo iezīmju un autonomijas saglabāšanu, ar Līgumiem ir izveidota tiesu sistēma, kuras mērķis ir nodrošināt Savienības tiesību saskaņīgu un vienveidīgu interpretāciju, ka tādēļ saskaņā ar

LES 19. pantu valsts tiesām un Tiesai ir jānodrošina Savienības tiesību pilnīga piemērošana visās dalībvalstīs, kā arī to tiesību aizsardzība tiesā, kuras attiecīgajām personām izriet no minētajām tiesībām, un jo īpaši šādi izstrādātās tiesu sistēmas stūrakmens ir radīts ar LESD 267. pantā paredzēto prejudiciālā nolēmuma tiesvedību, kuras mērķis, izveidojot tiesnešu dialogu tieši starp Tiesu un dalībvalstu tiesām, ir nodrošināt Savienības tiesību vienveidīgu interpretāciju, tādējādi ļaujot nodrošināt to saskanību, pilnīgu iedarbību un autonomiju, kā arī – galu galā – pašu ar Līgumiem izveidoto tiesību raksturu.

- 90 Tāpat Tiesa 2022. gada 7. aprīļa spriedumā *Avio Lucos* (C-116/20, EU:C:2022:273) nolēma, no vienas puses, ka, lai nodrošinātu gan tiesību un tiesisko attiecību stabilitāti, gan pareizu tiesvedību, ir svarīgi, lai galīgie tiesu nolēmumi, pēc tam, kad ir izmantoti pieejamie tiesību aizsardzības līdzekļi, vai pēc tam, kad beidzies šādi pārsūdzībai paredzētais termiņš, vairs nevarētu tikt pārsūdzēti. Līdz ar to Savienības tiesības neprasa, ka valsts tiesai būtu jāizslēdz tādu valsts procesuālo noteikumu piemērošana, kas piešķir *res judicata* spēku kādam nolēmumam, pat tad, ja tādējādi tiktu labota valsts situācija, kas nav saderīga ar Savienības tiesībām. No otras puses, *res judicata* principa īstenošanas noteikumi ir jānosaka dalībvalstu tiesību sistēmās saskaņā ar šo valstu procesuālās autonomijas principu. Tomēr tie nedrīkst būt mazāk labvēlīgi par tiem, kuri reglamentē līdzīgas iekšējas situācijas (līdzvērtības princips), nedz arī tādi, kuri padara faktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtinā Savienības tiesību sistēmā paredzēto tiesību īstenošanu (efektivitātes princips)
- 91 Atzīmējusi, ka “saskaņā ar Tiesu kodeksa 1713. panta 9. punktu “*nolēmumam ir tāds pats spēks pušu attiecībās kā tiesas nolēmumam*” un ka “*saskaņā ar Tiesu kodeksa 24. un 28. pantu jebkuram galīgajam nolēmumam ir res judicata spēks, tiklīdz tas ir pasludināts [..], un visi lēmumi kļūst res judicata, tiklīdz pret tiem vairs nav iebildumu vai pārsūdzības, ievērojot likumā paredzētos izņēmumus un neskarot ārkārtas pārsūdzību sekas*”, pārsūdzētajā spriedumā tika atzīts, ka “*no šīm tiesību normām izriet, ka šķīrējtiesas nolēmumam ir res judicata spēks no tā pieņemšanas brīža bez iepriekšējas eksekvatūras tiesvedības, ar nosacījumu, ka tas var tikt atcelts pēc pārsūdzības citā šķīrējtiesā vai atcelts valsts tiesā*”.
- 92 Tajā ir norādīts, ka šķīrējtiesas 2017. gada 9. marta nolēmums ir galīgs un tam ir *res judicata* spēks, ka ar to ir atrisināts strīdīgais jautājums par reglamentā 18. bis un 18. ter panta saderību ar Savienības tiesībām un ka līdz ar to pamati par šo pantu prettiesiskumu, ņemot vērā LESD un ECTK Pirmā papildu protokola noteikumus, ir nepieņemami šī nolēmuma *res judicata* spēka dēļ.
- 93 Šajā daļā prasītāja pārmet, ka pārsūdzētajā spriedumā nav pārbaudīts, vai Sporta šķīrējtiesas 2017. gada 9. marta spriedums, ko tā atzīst par *res judicata*, atbilst Savienības tiesību pamatnoteikumiem, kuru pārkāpumu prasītāja apgalvo, norādot, ka tā rezultātā tai ir nodarīts kaitējums, lai gan attiecībā uz šo spriedumu nav veikta tā atbilstības šīm tiesībām pārbaude, kas ļautu uzdot prejudiciālu jautājumu Eiropas Savienības Tiesai.

94 Izskatot šajā jomā izvirzīto pamatu, ir nepieciešams interpretēt LES 19. panta 1. punktu un pirms sprieduma taisīšanas uzdot Eiropas Savienības Tiesai sprieduma rezolutīvajā daļā norādīto pirmo jautājumu.

B. Par otro pamatu

95 *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa) uzskata, ka otrā pamata pirmās daļas faktiski satur trūkumus, jo apelācijas instances tiesa atbildēja uz to atzīstot, ka apstāklim, ka *UEFA* aktīvi iestājās par labu strīdīgajam aizliegumam, nav nozīmes no civiltiesiskās atbildības viedokļa, jo īpaši tāpēc, ka, ņemot vērā tās rangu 2015. gadā, prasītājas dalība *UEFA* organizētajās spēlēs bija tikai hipotētiska.

96 Tā secina, ka otrā pamata otrās daļas pārbaudei bija nepieciešamas faktisko apstākļu pārbaudes, kas pārsniedz tās pilnvaras, kā rezultātā šis pamats ir nepieņemams ar kasācijas tiesvedību saistīta iemesla dēļ.

C. Par trešo pamatu

97 Kasācijas tiesa uzskatīja, ka tas ir pieņemams, jo Kasācijas tiesai nebija jāvērtē prasītājas izvirzīto pamatu pamatotība, lai atspēkotu šķīrējtiesas nolēmumā sniegtos pierādījumus, un ka pamats par LES 19. panta 1. punkta pārkāpumu ir sabiedriskās kārtības jautājums un to var pirmo reizi izvirzīt Kasācijas tiesā. Ja prasība būtu pamatota, šā noteikuma pārkāpums būtu pietiekams, lai ierosinātu kasācijas tiesvedību.

98 Ar pārsūdzēto spriedumu tika noraidīta prasītājas prasība pret *URBSFA*, pamatojoties uz to, ka “*spriedums ir izpildāms pret trešām personām tādā nozīmē, ka pati tā esamība tiesību sistēmā ir saistoša visiem*”, ka “*sprieduma izpildāmība pret trešajām personām nozīmē, ka pierādījuma spēku, kas ir izspriests strīdīgā jautājumā vai jautājumā, trešās personas var izmantot pret trešajām personām, ja tiek pierādīts pretējais*”, ka “*šis noteikums attiecas uz šķīrējtiesas nolēmumu*” un ka prasītāja neatspēko Sporta šķīrējtiesas 2017. gada 9. marta nolēmuma pierādījuma spēku.

99 Ar šo pamatu tiek pārņemts, ka ar pārsūdzēto spriedumu prasītājai ir uzlikts pienākums atspēkot no šī sprieduma izrietošo prezumpciju, ka ierobežojumi, kas izriet no SSP reglamenta 18.*bis* un 18.*ter* panta, atbilst Savienības tiesību pamatnoteikumiem, kuru pārkāpumu prasītāja apgalvo, ka viņai tādējādi ir nodarīts kaitējums, lai gan šī sprieduma atbilstība Savienības tiesībām netika pārbaudīta, lai Tiesai varētu uzdot prejudiciālu jautājumu.

100 Izskatot šajā jomā izvirzīto pamatu, ir nepieciešams interpretēt LES 19. panta 1. punktu. Līdz ar to pirms sprieduma pasludināšanas ir nepieciešams uzdot Eiropas Savienības Tiesai otro jautājumu, kas ir ietverts šī sprieduma rezolutīvajā daļā.